

Gdańsk, 5 listopada 2019 r.

Sprawozdanie z konsultacji projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2020

Konsultacje odbywały się na podstawie:

- 1) Art.5 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688; zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 1570);
- 2) § 5 ust. 2 oraz § 9 ust.2 Uchwały Nr 1232/LI/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 września 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z wojewódzką radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art.3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 3) § 12 ust.2 Uchwały Nr 555/L/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 15 października 2018 roku w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019.

W dniu 1 października 2019 roku Zarząd Województwa Pomorskiego został poinformowany o rozpoczęciu konsultacji projektu *Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2020*, zwany dalej Programem. Zarządowi Województwa Pomorskiego został przedłożony projekt Programu, ogłoszenie o konsultacjach oraz projekt formularza konsultacji.

W dniach od 2 października do 21 października 2019 roku odbyły się konsultacje w celu poznania opinii organizacji pozarządowych oraz podmiotów wskazanych w art.3 ust.3 w/w ustawy na temat projektu Programu.

Ogłoszenie o konsultacjach zostało umieszczone na stronie internetowej pomorskie.eu, rops.pomorskie.eu, na tablicy ogłoszeń oraz w BIP.

Zaproszenie do konsultacji zostało również rozesłane drogą elektroniczną do Centrów Organizacji Pozarządowych województwa pomorskiego, Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych, Pomorskiej Rady ds. Polityki Senioralnej, Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, oraz informacyjnie do Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Zainteresowane podmioty otrzymały możliwość przekazania uwag w w/w terminie oraz podczas spotkań konsultacyjnych:

- 1) Kartuzy, dnia 3 października 2019 r.
Miejsce: Sala konferencyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.
- 2) Kościerzyna, dnia 5 października 2019 roku,
Miejsce: Hala Sokolnia w Kościerzynie.
- 3) Starogard Gdański, dnia 10 października 2019 r.

Miejsce: Dworzec PKP w Starogardzie Gdańskim.

4) Chojnice, dnia 16 października 2019 r.

Siedziba Lokalnej Grupy Rybackiej MORENKA w Chojnicach.

W ramach przeprowadzonych konsultacji poprzez pocztę elektroniczną wpłynęły trzy formularze z uwagami do projektu Programu.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Uzasadnienie uwagi	Uwzględniona/ nieuwzględniona / Uzasadnienie
1.	Odniesienie § 4 Zakres przedmiotowy współpracy Dodanie przedmiotu współpracy w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Po analizie wskazanych w projekcie programu priorytetowych zadań publicznych zauważa się lukę w zakresie zadań dedykowanych dzieciom i młodzieży, w szczególności ukierunkowanych na wzmacnianie integracji rodziny. Proponuje się uwzględnienie zadania wraz z priorytetami ukierunkowanymi na stwarzanie okazji do wspólnego spędzania czasu dzieci i młodzieży z rodziną (wspólne rodzinne aktywności, np. artystyczne, sportowe, społeczne, wzmacniające rodzinę, pielęgnujące więzi rodzinne, w praktyce uczące kreatywnych sposobów bycia razem, jak również organizacji czasu wolnego w czasie przerw od edukacji). Realizowane zadanie wpłynie na rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie, praktycznie wpływając na umiejętności planowania i kreatywnego spędzania wspólnego czasu rodzin z dziećmi/młodzieżą. Z uwagi na zagrożenia cywilizacyjne XXI w. zadanie jest szczególnie ważne do realizacji. Zgodnie z zasadą subsydiarności i z uwzględnieniem potencjału pomorskich organizacji pozarządowych zadanie do realizacji powinno być zlecone organizacjom pozarządowym.	Uwaga nieuwzględniona. Programy wspierające integrację rodzinną mieszczą się w zakresie priorytetu Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych (w tym działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej, różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej, działań prowadzonych w świetlicach z programem socjoterapeutycznym i opiekuńczo-wychowawczym), w gminach nie posiadających wystarczających środków na te działania. Na tym etapie nie ma możliwości zmiany priorytetów współpracy, ponieważ są one tożsame z priorytetami zawartymi w Wojewódzkim programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata: 2017-2020, zmiana wiązałaby się ze zmianą niniejszego programu w tym zakresie.
2.	Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne <u>4. działalność na rzecz osób niepełnosprawnych</u> Dodanie: pkt 1 „wspieranie działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do otwartego rynku pracy”	Ten punkt z uwagi na swoją oczywistość nie wymaga chyba uzasadnienia	Uwaga nieuwzględniona dodanie pkt.1 jest niezasadne, gdyż par. 5 ust.4 pkt 1. Programu tj. „budowanie wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację. zawodową i społeczną” jest szerokim pojęciem w którym mieszczą się różne działania – bez konieczności zawężania ich do wskazanego punktu.
3.	Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne <u>4. działalność na rzecz osób niepełnosprawnych</u> Dodanie pkt 2 „wspieranie inicjatyw powołujących spółdzielnie socjalne”		Uwaga uwzględniona „wspieranie inicjatyw powołujących spółdzielnie socjalne” zostało dopisane do obszaru 7 w § 5
4.	Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne <u>12. ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego</u> Usunąć pkt 2 „łowiectwo”	Proponowanie tradycji i kultury łowieckiej budzi wiele kontrowersji i niejednokrotnie wyraża się w mordowaniu zwierząt dla sportu i przyjemności. Współcześnie uznawany system wartości to szacunek dla zwierząt i traktowanie ich jako istot czujących. Należy nie wspierać, ale	Uwaga uwzględniona Charakter współpracy incydentalny, ograniczony do ufundowania nagród np. w przeglądzie sygnałów i muzyki myśliwskiej

	<p>i w tym pkt. a) „wspieranie zadań edukacyjnych i kulturalnych mających na celu popularyzację tradycji i kultury łowieckiej” A pkt 2) b i c włączyć do pkt 3) ochrona przyrody</p>	<p>protestować przeciwko podtrzymywaniu takiej „tradycji i kultury”</p>	
5.	<p>Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne <u>12. ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego</u> W pkt 2 dodać: „wspieranie działań przeciwdziałających zmianom i skutkom klimatu i degradacji środowiska naturalnego</p>	<p>Problem zmian klimatycznych i degradacja środowiska naturalnego to najważniejsze wyzwania przed którymi obecnie stoi świat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona W ppkt 5 przewidziano wspieranie inicjatyw związanych z ochroną przed dewastacją i degradacją środowiska.</p>
6.	<p>Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne 3.1) rozszerzenie katalogu chorób będącymi „istotnym problemem zdrowotnym regionu” o choroby układu oddechowego, choroby skóry (m.in. AZS) oraz inne choroby cywilizacyjne (alergie, otyłość, wady postawy)</p>	<p>Obecnie choroby cywilizacyjne są jednym z największych wyzwań współczesnej medycyny gdyż bardzo szybko rozwijają się zarówno u dorosłych jak i u dzieci. Częstość występowania tych chorób postępuje alarmująco, co jest konsekwencją dynamicznego rozwoju cywilizacji. Grupa chorób obejmuje alergię, astmę, Atopowe Zapalenie Skóry (AZS), otyłość, wady postawy, cukrzycę i zaburzenia psychiczne. W wielu badaniach epidemiologicznych obserwowane jest podwojenie częstości występowania alergii, astmy i AZS w ciągu kolejnych dziesięcioleci. Szacuje się, iż przy obecnym tempie przyrostu tych chorób już do 2020 roku populacja zdrowa zrówna się z populacją alergików. Szacuje się, że w Polsce obecnie co 3 dziecko choruje na alergię, ok. 15% na astmę a ok. 13% na AZS. Badania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczące nadwagi wskazują, że w ciągu ostatniego dwudziestolecia w Polsce liczba dzieci z nadwagą wzrosła trzykrotnie i obecnie co trzeci 11-latek w Polsce ma nadwagę. Według badań Instytutu Żywności i Żywienia w roku 2010 odsetek dzieci z nadwagą wynosi blisko 19% wśród dziewcząt i ponad 17% wśród chłopców, natomiast otyłość – 4% u dziewcząt i ponad 6% u chłopców. W zakresie występowania wad postawy statystyki wśród dzieci i młodzieży są alarmujące. Z wieloletnich badań wynika, iż obecnie nawet do 80% dzieci w Polsce ma wady postawy. Choroby te występują zarówno u dzieci z orzeczonymi stopniami niepełnosprawności, jak i u dzieci bez orzeczonego stopnia niepełnosprawności</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo Zasadne wydaje się uwzględnienie dodatkowych grup chorób, tj.: chorób układu oddechowego i chorób dietozależnych, jednak bez wskazywania konkretnych przykładów (AZS, alergie, otyłość, wady postawy). Ponadto należy zaznaczyć, że wskazane w podpunkcie 1 grupy chorób stanowią katalog otwarty.</p>
7.	<p>Odniesienie § 5 Priorytetowe zadania publiczne dodanie podpunktu w pkt. 3. Inicjatywy na rzecz poprawy zdrowia dzieci i młodzieży chorujących, zagrożonych niepełnosprawnością</p>	<p>Bardzo istotne jest szczególne uwzględnienie w priorytecie „ochrona i promocja zdrowia” grupy dzieci i młodzieży chorujących, zagrożonych niepełnosprawnościami. Badania potwierdzają, że realizacja różnorodnych działań aktywizujących na wczesnym etapie życia daje większe możliwości zarządzania swoją chorobą w przyszłości i nie musi prowadzić do trwałej niepełnosprawności.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zdrowie: Zapis jest nieprecyzyjny. Nie wskazano na jakie choroby miałyby chorować dzieci, do których skierowane byłyby inicjatywy. Polityka społeczna/ON: Tak sformułowane zadanie nie będzie mogło być realizowane w ramach działań ROPS na rzecz osób niepełnosprawnych. Ochrona</p>

			<p>zdrowia, bez względu na to, kogo dotyczy (sprawni i niepełnosprawni) leży w gestii służby zdrowia i odpowiednich jednostek na poziomie samorządów, które to zadanie wykonują. W ramach konkursów, które ogłaszane są ze środków PFRON takie zadanie nie będzie mogło być umieszczone do realizacji, gdyż jest ściśle określony katalog zadań, które samorzady województw mogą finansować ze środków PFRON - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym (Dz.U. z 2016 poz. 1945). Ochrona zdrowia nie znajduje się w tym zestawie zadań. Natomiast dofinansowujemy wiele zadań związanych z rehabilitacją osób niepełnosprawnych (w tym duża część organizacji składa oferty na rehabilitację dzieci niepełnosprawnych), w ramach dotychczasowego § 5 pkt 4 ppkt 2 i 3 Programu Współpracy.</p>
8.	<p>Odnosnie § 5 Priorytetowe zadania publiczne dodanie podpunktu w pkt. 4. Inicjatywy na rzecz promocji ochrony zdrowia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ich aktywizacja społeczna</p>	<p>Bardzo istotne jest uwzględnienie w priorytecie „działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” działań ukierunkowanych na szeroko pojętą ochronę zdrowia i aktywizację społeczną dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, umożliwiające aktywną integrację i czynny udział w życiu społecznym. Długofalowa realizacja zadań wpłynie także na kształtowanie otwartej i świadomej społeczności Pomorzan.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona dodanie ppkt. jest niezasadne, gdyż par. 5 ust.4 pkt 1. Programu tj. „budowanie wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację. zawodową i społeczną ” jest szerokim pojęciem w którym mieszczą się różne działania – bez konieczności zawężania ich do dodanego podpunktu.</p>
9.	<p>Odnosnie § 5 Priorytetowe zadania publiczne Dodanie w punkcie 12. 2) podpunkt d) Edukacja dotycząca dzikich zwierząt żyjących w bezpośrednim otoczeniu miast i osiedli oraz zasad pozytywnego koegzystowania z nimi</p>	<p>Wśród mieszkańców panuje często niezrozumienie bądź nieświadomość problematyki związanej z dzikimi zwierzętami żyjącymi w otoczeniu osiedli ludzkich. Szerzą się skargi dot. zachowania tych zwierząt, wyrządzanych szkód itd. Tymczasem często sami mieszkańcy nie znają lub nie stosują podstawowych zasad koegzystowania z nimi powodując często zagrożenie dla ludzi i zwierząt bądź to, że zwierzęta dzikie wchodzą do miast i osiedli. Tak więc w ramach prewencji i edukacji proponujemy realizację odpowiedniego programu informacyjnego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Nie są to zadania realizowane przez samorząd wojewódzki. Są to kompetencje samorządów gminnych.</p>
10.	<p>Odnosnie § 5 Priorytetowe zadania publiczne Dodanie w punkcie 12 podpunktu 6 Ochrona zwierząt domowych i zapobieganie ich bezdomności poprzez chipowanie</p>	<p>Zadanie nr 12 brzmi co prawda „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego”, ale de facto nie ma w nim do tej pory żadnego punktu dotyczącego bezpośrednio właśnie ochrony zwierząt. Tymczasem istnieje problem zwierząt bezdomnych (znajdujących się w schroniskach lub żyjących na ulicach) oraz nienależytego ich traktowania przez niektórych właścicieli. Często zwierzęta po zgubieniu się nie trafiają już do</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Nie są to zadania realizowane przez samorząd wojewódzki. Są to kompetencje samorządów gminnych.</p>

		swojego właściciela, gdyż nie można go odszukać. Powoduje to poza tym zwiększenie kosztów gmin, które finansują schroniska dla zwierząt. Również zachowania wysoce naganne i karalne, jak porzucenie zwierząt w lesie, nie pociągają często za sobą konsekwencji dla dotychczasowego właściciela, gdyż jest on trudny do ustalenia. Dlatego też proponujemy realizację programu chipowania zwierząt aby umożliwić ich jednoznaczną identyfikację w razie potrzeby.	
11.	<p>Odniesie § 5 Priorytetowe zadania publiczne Dodanie w punkcie 13 podpunktu: Działania z zakresu popularyzacji turystyki zdrowotnej i turystyki uzdrowiskowej z wykorzystaniem zasobów naturalnych Pomorza (w szczególności zasobów naturalnych takich jak wód leczniczych, klimatu, mikroklimatu, borowin)</p>	Głównym celem turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej jest regeneracja sił witalnych, psychicznych i fizycznych oraz zapobieganie chorobom. Podstawą działań jest więc profilaktyka zdrowotna – fundamentalne działanie w szczególności w obliczu chorób cywilizacyjnych XXI w. Realizacja zadania nakierowana na ludzi zdrowych może odbywać się w różnych formach i zakresach, przy wykorzystaniu zasobów naturalnych Pomorza.	<p>Uwaga uwzględniona: Temat jest zbyt obszerny; środki finansowe na realizację zadań własnych zleconych w trybie konkursu otwartego w zakresie rozwoju turystyki i krajoznawstwa są bardzo niskie i trudno byłoby zaspokoić zainteresowane organizacje. Ta propozycja jednak nadaje się do wpisania w Strategii Rozwoju WP 2030 i zostanie ta propozycja zgłoszona. Proponujemy ten zapis wpisać jako ust. 2 w pkt.12 do PROT jako odpowiedzialnego za realizację, co i tak jest w zakresie działań organizacji.</p>
12.	<p>Odniesie § 5 Priorytetowe zadania publiczne W pkt 6 dopisać podpunkt 5) promocja dobrego wizerunku seniora i seniorki</p>	Zmiana postrzegania wizerunku i zapotrzebowania seniora i seniorki	<p>Uwaga uwzględniona</p>
13.	<p>Odniesie § 5 Priorytetowe zadania publiczne W pkt 11 dopisać podpunkt 8) wspieranie i propagowanie realizacji programów, inicjatyw i innych działań aktywizujących seniorów województwa pomorskiego w zakresie profilaktyki zdrowotnej</p>	Promowanie aktywizacji seniorów jako działań profilaktycznych, usprawniających i wspomagających rehabilitację	<p>Uwaga nieuwzględniona Treść uwagi zawiera się w podpunkcie 5 „Wspieranie i propagowanie realizacji programów, inicjatyw i innych działań aktywizujących mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie sportu powszechnego, w szczególności jako elementu tworzenia wspólnot i społeczności lokalnych” oraz: pkt 3: podpunkt 2 „inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia ludzi starszych i przewlekle chorych – budowanie systemu opieki geriatrycznej oraz opieki długoterminowej w tym między innymi propagowanie zasad służących promowaniu zachowań prozdrowotnych i utrzymaniu zdrowia ludzi starszych, wsparcie psychologiczne dla osób starszych, przewlekle chorych i ich rodzin” i podpunkt 5 „prowadzenie działań na temat odpowiedzialności społeczeństwa za stan własnego zdrowia i zwiększanie kompetencji zdrowotnych m.in. poprzez kampanie społeczno – edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia i obniżenia czynników ryzyka”</p>

14.	<p>Odnosnie § 6 Wysokość środków planowanych na realizację programu</p>	<p>Brak planowania środków na pkt 12 – ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ochrona zwierząt - zadania te realizowane są zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o ochronie zwierząt (Dz.U z 2017 r. poz. 1840 ze zm.) „Zarząd województwa przygotowuje i wykonuje program upowszechniania znajomości przepisów ustawy wśród rolników przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego” ekologia, ochrona dziedzictwa przyrodniczego – zadania te realizowane są zgodnie z art. 105 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 132 ze zm) przez parki krajobrazowe działające na terenie województwa (Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych – jednostka samorządu województwa oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku - sekcja PZPK), które prowadzą m.in. szeroko rozumianą działalność edukacyjną, ukierunkowaną na rzecz zrównoważonego rozwoju (adresowaną do różnych grup wiekowych) W związku z powyższym nie zostały przewidziane dodatkowe środki na realizację ww. zadań.</p>
15.	<p>Odnosnie § 9 Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert Pkt 7 dopisać podpunkt 3) trzech przedstawicieli organizacji działających na rzecz seniorów</p>	<p>W przypadku rozstrzygnięcia konkursów na realizację zadania na rzecz seniorów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona: Każdorazowo nabory do Komisji Konkursowych rozstrzygających konkursy na realizację zadań odbywają się z zachowaniem zasady proporcjonalnej reprezentacji tematycznej. Zatem nie ma potrzeby wyszczególniać wszystkich interesariuszy.</p>

Projekt Programu otrzymał pozytywną opinię:

- Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego
- Pomorskiej Rady Organizacji Pozarządowych
- Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych.

Sprawozdanie z konsultacji projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2020 wraz z projektem uchwały w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2020 zostaje przedłożone Zarządowi Województwa Pomorskiego.